

Růst mezd mění domácí stavebnictví

České stavebnictví zaznamenává v posledních letech prudký růst nákladů. Prakticky ve všech zainteresovaných oborech lze vysledovat strmý nárůst mezd, který se mimo jiné odráží ve stoupajících cenách staveb a může do budoucna nepříznivě ovlivnit dynamiku stavebnictví. Řada stavebních firem, které se cítí těmito trendy nejvíce ohroženy, hledá již nyní nová východiska, jak své budoucí obraty a zisky zabezpečit.

Podle výsledků průzkumu společnosti Incoma Research, provedeného mezi stavebními firmami a dodavateli stavebních materiálů, patří mezi největší hrozby současného stavebnictví právě navyšování mzdových nákladů. Mzdy ve stavebnictví stouply za posledních pět let téměř o 50 % a v konečném důsledku je nejvýrazněji pocítují stavební firmy a koncoví investoři: podnikatelům se snižuje obrat, pro investory se stala práce nejvýraznější položkou v ceně novostavby. Za zvyšováním mzdových nákladů stojí mimo jiné zvyšující se nároky na kvalitu práce. Ty souvisí například se zpřísněním řady stavebně technických norem pro všechny typy objektů. Práci v českém stavebnictví prodražuje i permanentní nedostatek kvalifikovaných sil. Svaz podnikatelů ve stavebnictví se tak nedávno rozhodl řady stavebních dělníků rozšířit náborem pěti tisíc pracovních sil z Vietnamu a dalších asijských zemí.

Rozhodují stavební technologie

Pro stavební firmy představuje určité východisko přehodnocení stavebních technologií, kterým dávaly dosud ve výstavbě přednost. Mezi jednotlivými technologiemi a stavebními konstrukcemi totiž existují výrazné rozdíly, co se týká rychlosti výstavby a produktivity práce. Tlak na optimalizaci práce na stavbě je podle výrobců stavebních

Foto: Xella CZ

náročnost na výstavbu nebo na provádění rozvodů, spotřeba omítek, náklady na dopravu.“ Cena materiálu za kubík je tak položkou, se kterou je zapotřebí zacházet velmi opatrně: nemusí být vždy nejnižší, specifické vlastnosti materiálu však mohou ušetřit jinde. „Rychlost výstavby a produktivita práce je tak vysoká, že náklady klesají jen u hrubé stavby zhruba o čtvrtinu oproti jiným stavebním konstrukcím. Mokry proces u YTONGU je minimální, výstavbu tak neblokují žádné technologické přestávky. V rozmezí pěti až osmi měsíců se pohybuje stavba běžného rodinného domu,“ dodává Kozel.

Konečné náklady diktuje projektant

Nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců ve stavebnictví stojí za stále poměrně nízkou průměrnou kvalitou prací například ve srovnání se západní Evropou, kde je konkurenční tlak mnohem vyšší. Na druhou stranu ale v dlouhodobém měřítku vede k používání kvalitnějších materiálů, které eliminují lidskou práci a tím také lidské chyby v procesu výstavby. „Dražší práce ve výsledku určitě povede také ke kvalitnějším projektům a k uplatnění efektivních moderních materiálů a technologií. Nedostatečná propracovanost projektů stále způsobuje zbytečné plýtvání prací a obrovské vícenáklady na stavbách. Podobné je to s použitím tradičních zdících materiálů, které umožňují nízkou produktivitu práce, navíc mají často již nevyhovující technické parametry,“ dodává Marek Dudák z poradenské agentury Deec Communication.

Další zvyšování cen stavebních prací je nejspíš nevyhnutelné. Pokud ale zároveň povede k profesionalizaci celého oboru, může především drobným investorům přinést značné úspory času a nervů, o které je připravují současné realizační firmy a jejich řemeslníci.

Průměrné mzdy ve stavebnictví

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Průměrná nominální měsíční mzda	16 728 Kč	17 228 Kč	18 420 Kč	20 656 Kč	22 559 Kč	24 335 Kč
Hodinová mzda	111 Kč	109 Kč	113 Kč	126 Kč	142 Kč	163 Kč

Zdroj: Český statistický úřad

materiálů stále citelnější a odráží se i ve výběru základních zdících prvků. „Projevuje se to na dynamickém růstu prodeje přesného pórobetonového zdiva, které sice patří mezi dražší materiály, ale umožňuje extrémně rychlou a levnou výstavbu,“ říká například Ivana Havlíčková, marketingová specialista společnosti Xella CZ, výrobce zdícího systému YTONG. Ing. Daniel Kozel ze severomoravské firmy DK1, která již řadu let staví prakticky pouze z pórobetonového zdiva, upřesňuje důvody: „Když jsme na začátku 90. let začali, tvořil podíl práce v celkové hodnotě domu 25 %, dnes je tento podíl dvakrát takový. Každý zkušený podnikatel musí vědět, že ve výstavbě dnes nerozhoduje cena materiálu. Do kalkulací je třeba zahrnovat související náklady, jako je práce,